

Reportaža

Izložba "I

U organizaciji Hercegovine, autora Predra posljednje po prikazan je ko

Od medvjedice ni traga: Istraživači iz tri države

ISTRAŽIVANJE PODMORSKIH PEĆINA NA LUŠTICI

Tražili morskog čovika

Grupa ekologa iz Beograda, Venecije, Atine, uz pomoć Instituta za biologiju mora iz Kotora i pod pokroviteljstvom „Jugopetrola“, privela je kraju jednodjeljno istraživanje crnogorskog podmorja. Cilj je bio da se nađu moguće lokacije, odnosno pećine na Luštici, od Platamuna do Arze, u kojima bi mogla da obitava morska medvjedica.

B. DRAŠIĆ
Bar

Morska medvjedica, u narodu poznata kao tuljan, a u Dalmaciji je zovu morskog čovika, spada u šest najugroženijih vrsta sisara na Zemlji.

Ova vrsta sisara je od 18. vijeka istrijebljena, jer su je ljudi ubijali ne zbog jela, nego zbog kože i sala, a u stara vremena je praktično živjela na svim krajevima Mediterana. Danas je svedena na svega 500-600 živih primjeraka u Turskoj i Grčkoj, kao i na Kabo Blanku, gdje je najveća kolonija. Smatra se da je pred izumiranjem i da je taj broj nedovoljan da bi se genetski razmnožavala. Posljednja morska medvjedica je u Jadranu istrijebljena početkom sedamdesetih godina u ligahu – kaže Dušan Varda iz

Luštica moguća zona: Dušan Varda u pećini

Beograda, rukovodilac Mediteranskog centra za ekološki monitoring (MEDCEM) koji je vodio ovo istraživanje.

Bilo je priča da je 1994. jedna morska medvjedica viđena u Sutomotoru i Petrovcu, a istog ljeta i u Hrvatskoj, dodaje Varda. Ona za jedan dan može bez problema da prepliva 40 milja, a može i da spava u vodi. Interesovanje za nju je u naučnom svijetu probudeno, jer je prije šest

godina jedna snimljena u Hrvatskoj, onda je krenula priča o tome kako je viđena i druga, da bi se na kraju čulo i da je jedna morska medvjedica ušla u kanale Venecije, što je krajnje neobično.

U Hrvatskoj je ova vrsta naročito bila prisutna na Biševu gdje je Plava špilja, ona voli između ostalog zaklonjene pećine koje imaju podvodni ulaz, gdje može da izroni i gdje ima mala plažica,

TULJANOVA PEĆINA IZA KASTELE

Dušan Varda kaže da se u Petrovcu, odmah iza Kastela, nalazi Tuljanova pećina koja je dobila ime tako što su dvojica lokalnih ribara prije nešto manje od jednog vijeka tu uhvatili morskog medvjedice. Zatim su je, dodaje Varda, kao cirkusku atrakciju vodali po cijeloj Jugoslaviji.

to joj je idealno za mlade, i gdje god ima takvih pećina, to njima odgovara kao stanište. To što se pojavila u Hrvatskoj, smatra se da je prošla pored Crne Gore, pored Albanije, spavala je možda na Velikoj plaži, lovila, šetala se crnogorskom obalom – kaže Dušan Varda.

Po novom ekološkom konceptu zaštićenih vrsta Crna Gora se može smatrati koridorom kojim prolazi morska medvjedica i sada bi trebalo zaštititi taj prolaz. Kako nikada do sada u Crnoj Gori nije radeno takvo istraživanje, kotorski „Jugopetrol“, koji je u vlasništvu „Helenik petroleuma“, finansirao je ovo ispitivanje, jer su Grci vodeći u svijetu za zaštitu morskih medvjedica.

U ekipu su pored Varde i Vesne Mačić sa kotorskog Instituta, okupljeni i glavni stručnjak Grkinja Aliko Panou, iz NVO Archipelagos, koja se već decenijama bavi zaštitom medvjedica, i Italijan Luidi Bundone iz Venecije.

Istraživači su brodom Instituta obišli svaki metar obale Luštice prema otvorenom moru, zagledali u svaku rupu tražeći mjesta koja odgovaraju morskoj medvjedici.

Ocjene tih lokacija su prilično povoljne, Luidi je dao ocjenu između devet i deset, Aliko između sedam i osam, tako da je Luštica visoko kotirana kao moguća zona za morskog medvjedice – zaključuje Varda.